

JULIJE DOMAC (REGEA): U Hrvatskoj nedostaje ozbiljnog rada i upornosti

Povod razgovora s dr.sc. Julijem Domcem, ravnateljem Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) je nagrada „Local Energy Action Award“ za provedbu projekta „I ja mogu imati solarne kolektore!“, koja im je uručena na X. konferenciji europske energetske inicijative ManagEnergy, 13. travnja u Bruxellesu.
čitaj dalje
poslovni-savjetnik.com
prije 2 sata

JULIJE DOMAC (REGEA): U Hrvatskoj nedostaje ozbiljnog rada i upornosti

Pon, 18/04/2011 - 15:40

Povod razgovora s **dr.sc. Julijem Domcem**, ravnateljem Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) je nagrada „Local Energy Action Award“ za provedbu projekta „I ja mogu imati solarne kolektore!“, koja im je uručena na X. konferenciji europske energetske inicijative ManagEnergy, 13. travnja u Bruxellesu.

REGEA se prvo uspjela izboriti za ulazak među tri najbolja projekta u kategoriji informiranje i podizanje svijesti, a potom je i proglašena pobjednikom u jakoj konkurenciji brojnih projekata s područja obnovljivih izvora energije, država članica i pristupnih država EU. Ovim projektom kućanstva se potiču na ugradnju sustava za korištenje solarne energije i stvara održiv financijski model za podršku ulaganjima u taj program.

Kako se osjećate kao dobitnici nagrade? Jeste li ponosni?

Lijepo je dobiti nagradu, a posebno ovako značajnu i to iz ruku Europskog povjerenika za energiju, **g. Oettingera**. U poslu kojim se mi bavimo, ovo je najviše moguće europsko priznanje i potvrda da smo zaista među najboljima u Europi. Od samog osnivanja Agencije želimo biti u tom društvu i pokazati da Hrvati u Europi mogu biti ravnopravni

ili još bolji od bilo kakve konkurencije. Dijelim ovaj ponos s svim djelatnicima, ali i osnivačima Agencije – Zagrebačkom, Karlovačkom i Krapinsko-zagorskom županijom te Gradom Zagrebom.

Kako je došlo do osmišljavanja i realizacije ovog projekta?

Projekt je pokrenut i osmišljen od strane Agencije kao odgovor na nedostatak sličnih mehanizama financiranja i poticanja korištenja obnovljivih izvora energije na nacionalnoj razini, od strane nadležnih državnih ministarstava.

Postoji li neki slični projekt u EU koji vam je bio uzor?

Postoje projekti i načelo da se obnovljivi izvori energije financijski potiču, ali nismo imali poseban uzor. Države EU su odavno shvatile da su obnovljivi izvori energije i domaća proizvodnja opreme za njihovo korištenje itekako u nacionalnom interesu. Na taj se način otvaraju domaća radna mjesta, novac zadržava u zemlji, ali i ne manje važno – čuva okoliš. U Europi je to već toliko poznato i prihvaćeno da je postalo dio civilizacijskog naslijeđa i javnost obavezno traži obnovljive i čiste izvore energije od svojih političara.

Jeste li imali potporu lokalnih vlasti i drugih nadležnih ustanova/ministarstava?

Naše su županije, a Karlovačka je to učinila prva, ubrzo nakon toga i Krapinsko-zagorska i Zagrebačka, prepoznale i prihvatile projekt. Presudnu podršku pružio je i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti koji je učinio mogućim isplatu financijske pomoći građanima. Drago mi je da mogu reći da na razini županija, gradova i općina postoji veliko razumijevanje i zanimanje za održivo korištenje energije i mislim da je u Hrvatskoj došlo do situacije da lokalne zajednice pokazuju pravi put središnjoj državi koja još uvijek nije onoliko aktivna i konkretna koliko bi trebalo.

Što vam je bio najveći problem u provedbi projekta?

Najveći problem je bilo – započeti projekt. Bilo je dosta nedoumica i zabrinutosti o tome hoće li biti dovoljno prijava na natječaj, kako osigurati financijska sredstva, kako regulirati natječaj i izbjeći nepravilnosti... Međutim, tijekom godina provedbe projekta, razvijali smo i poboljšavali sustav natječajne dokumentacije, procedura ocjenjivanja i provjere i postigli ono željeno – imamo vrlo jednostavan i lako primjenjiv natječaj, građani lako mogu razumjeti proceduru i ispuniti prijavu, a ujedno je osigurana maksimalna transparentnost i objektivnost ocjenjivanja prijave i dodjele financijskih sredstava.

Kako ste zadovoljni odjekom projekta i njegovim prijemom u Hrvatskoj?

Svakako sam zadovoljan prijemom projekta kod građana i njihovim sudjelovanjem. Činjenica je da u pravilu na svakom natječaju imamo više prijavljenih od mogućeg broja poticaja koji se dodjeljuju govori dovoljno. O odjecima, naročito medijskim, tek bi se dalo govoriti. Žalosti me da dobre vijesti ili praksa u Hrvatskoj ne nalaze svoje mjesto u medijima i čini se da nas zanimaju jedino nesreće i problemi i da cijeli naš medijski prostor postaje jedna velika – Crna kronika.

Kako reagiraju obitelji kod kojih su ugrađeni kolektori? Jesu li zadovoljni?

Obitelji su iznimno zadovoljne i to je ono što veseli i daje energiju za nastavak. Lijepo je vidjeti ne samo zadovoljnog korisnika u smislu energije koju dobiva i financijske uštede koju ostvaruje već i ponosnog zbog toga što koristi čisti i domaći izvor energije. Tako naše obitelji, korisnici projekta postaju njegovi najbolji promotori svojim susjedima, rođacima i prijateljima.

Na koji način i koje su domaće tvrtke uključene u proizvodnju dijelova i ugradnju kolektora?

Građani korisnici sredstava imaju pravo na slobodan izbor proizvođača opreme i instalatera opreme. Prema iskustvima iz projekta domaće tvrtke su uključene u velikoj mjeri i instalaciju u pravilu obavljaju domaći i lokalni instalateri i obrtnici. Istina je da se dio opreme koja se koristi u Hrvatskoj još uvozi, ali ovakvi su programi veliki i pravi poticaj upravo domaćem gospodarstvu i domaćoj proizvodnji. Ne samo to, analize koje provodimo pokazale su i koliko značajno ovakvi projekti pridonose prihodima državnog proračuna i lokalnih zajednica kroz PDV, poreze i prireze. Riječ je zaista o pravoj mjeri za poticanje gospodarskog razvitka, a učinci su vrlo značajni.

Koji je recept za postati najbolji u Europi? Zašto se to ne događa češće u Hrvatskoj?

Recept je vrlo jednostavan – jasna vizija, rad, rad i opet – ozbiljan rad te znanje i upornost. Nažalost, toga nam često u Hrvatskoj nedostaje. Čini mi se da postajemo društvo koje se srami ozbiljnog rada, plaćanja poreza i da smo izgubili vjeru da možemo biti najbolji. Tada pak dolazimo u zabludu da od Europe moramo nešto dobiti (novac) i da ulaskom u EU nešto moramo izgubiti (identitet i ponos). Europska unija je zajednica bogatih i uspješnih i naša ambicija mora biti da postanemo uspješni, ne uvijek najbolji, ali među najboljima i ono što je meni posebno važno – da budemo ponosni što smo Hrvati i što je Hrvatska u EU.

Koliki potencijal vidite u korištenju alternativnih izvora energije u Hrvatskoj, posebno u svjetlu iscrpljivanja zaliha fosilnih goriva?

Potencijal je vidljiv i svakim danom sve veći. Sve što se događa s tzv. klasičnom energetikom – naftom, nuklearnim elektranama i sl. upućuje da je današnji odnos prema energiji – neodrživ. Obnovljivi izvori energije su čisti, dostupni posvuda i svakome i sigurno predstavljaju jedinu budućnost. Čini se nažalost da se jedna od njihovih prednosti – da ne omogućavaju velike profite jer su posve lokalnog karaktera, u nesavršenom ljudskom društvu u kojem živimo, pretvorila i u značajnu kočnicu za njihovo korištenje. Pitanje može li se čovječanstvo osloboditi trke za profitom malobrojnih i okrenuti općem napretku i boljitku pitanje je svih pitanja i uvjet za naš opstanak na Zemlji.

Suradujete li s nekim partnerima u inozemstvu?

Agencija iznimno dobro i često suraduje s velikim brojem partnera širom Europe i izvan nje. Gotovo da nema međunarodnog programa ili partnerstva koji ne koristimo ili u kojem ne sudjelujemo pa tako vodimo jedini hrvatski projekt u sklopu Međunarodne energetske agencije (IEA), imamo projekte financirane od strane EU programa – 6th Framework i Intelligent Energy Europe, sudjelujemo u pretpristupnim fondovima (IPA, IPARD) i programima prekogranične suradnje sa Slovenijom i BiH, imamo bilateralne projekte s partnerima iz Njemačke, Italije, Velike Britanije,...

Kakvi su planovi/planovi REGEA-e za dalje? Hoćete li „izvoziti“ projekt i know-how u susjedne zemlje regije? Postoji li tamo već neki interes i je ste li imali kakve kontakte? Utječe li gospodarska kriza na realizaciju vaših daljnjih projekata?

Planovi su brojni, a cilj i nadalje učiniti da područje na kojem mi djelujemo postane među najuspješnijim europskim regijama u održivom korištenju energije. Mi već sada 'izvozimo' znanje u reglju i rado se hvalim da smo npr. izradili ključan gradski dokument – Akcijski plan održivog korištenja energije po jedinstvenoj EU metodologiji za Sarajevo, Podgoricu i Skopje. Imali smo i projekte i u Makedoniji, na Kosovu i drugdje u regiji. U isto vrijeme

rado naglašavam da imamo projekt i 'izvozimo' znanje i u Irsku te u neke druge zemlje Europske unije. Dakle plan je svakako – Hrvatska, regija, ali i Europska unija bez ograničenja.

Svakako da osjećamo gospodarsku krizu i to u smislu pomanjkanja sredstava za investicije i ulaganja u javnom sektoru, problema s plaćanjem i u poslovanju s kojim se svi gospodarski subjekti moraju nositi, ali i u smislu povećane potrebe za racionalnim korištenjem energije i osiguranjem alternativnih izvora financiranja projekata. Kriza je uvijek i izazov i samo najbolji mogu na to uspješno odgovoriti. (PS/MJ)